

bernaculum Dei caro est. In carne inhabitavit Verbum¹, et caro facta est tabernaculum Deo. In ipso tabernaculo Imperator militavit pro nobis: in ipso tabernaculo ab hoste tentatus est, ne miles deficeret. Et quia ipsam carnem ostendit oculis nostris, quia oculi nostri ista luce gaudent, et visibili lumine isto delectantur, quia in manifestatione posuit carnem suam, ut omnes viderent: ideo Psalmus dicit: « In sole posuit tabernaculum suum. » Quid est, « In sole? » In aperto, in manifesto, in luce terrena, id est, in luce quæ terras de cœlo perfundit, ibi posuit tabernaculum suum. Sed quomodo ibi poneret tabernaculum suum, si non tanquam sponsus procederet de thalamo suo? hoc enim sequitur: « In sole posuit tabernaculum suum. » Et quasi diceretur ei: Quomodo? « Et ipse, inquit, tanquam sponsus procedens de thalamo suo, exultavit ut gigas ad currendam viam². » Quod est tabernaculum, ipsa est sponsa. Verbum sponsus, caro sponsa, et thalamus uterus Virginis. Et quid dicit Apostolus? « Et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo et in Ecclesia³. » Et quid ipse Dominus in Evangelio? « Igitur jam non sunt duo, sed una caro⁴. » Ex duobus unum, ex Verbo et carne unus homo, unus Deus. Hoc autem tabernaculum ejus sensit flagella in terra; manifestum est, quia flagellatus est Dominus⁵. Numquid in cœlo sentit flagella? Quare? Nequaquam. Quia altissimum posuit refugium suum, ut esset spes nostra; et non ad eum accedent mala, nec flagellum propinquabit tabernaculo ejus. Longe est super omnes cœlos, sed pedes habet in terra. Caput in cœlo est, corpus in terra. Cum autem pedes ipsius flagellarentur et calcarentur a Saulo, clamavit caput: « Saule,

¹ Joan. 1, 14. — ² Psal. xviii, 6. — ³ Ephes. v, 31, 32. — ⁴ Matth. xix, 6. — ⁵ Id. xxvii, 26.

» Saule, quid me persequeris¹? » Ecce caput nemo persequitur, ecce caput in cœlo: « Quia Christus resurgens a mortuis, jam non moritur, et mors ei ultra non dominabitur²: Non accedent ad te mala, et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. » Sed ne putemus quia separatum est caput a corpore; discretum est enim locis, sed junctum est affectu: ipsa affectus conjunctio clamavit de cœlo: « Saule, Saule, quid me persequeris? » Prostravit enim eum voce objurgante, et levavit dextera miserante. Qui corpus Christi persequebatur, factus est membrum Christi; ut quod faciebat, ipse ibi pateretur.

VI. Quid ergo, fratres? de capite nostro quid dictum est? « Quoniam tu es, Domine, spes mea; altissimum posuisti refugium tuum. Non accedent ad te mala, et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. » Dicta sunt hæc. « Quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. Audistis modo, cum Evangelium recitaretur³: attendite. Baptizatus Dominus jejunavit. Quare baptizatus? Ut non aspernaremur baptizari. Nam cum ipse Joannes diceret Domino: « Tu ad me venis baptizari; ego a te debeo baptizari: » et Dominus, « Sine modo; sic enim decet nos implere omnem justitiam⁴: » voluit implere humilitatem, ut ablueretur qui sordes non habebat. Ut quid hoc? Propter superbiam futurorum. Existit enim aliquando aliquis catechumenus, qui forte doctrina et moribus vincit multos fideles: attendit jam baptizatos multos imperitos, et multos non sic viventes quomodo ipse vivit, non in tanta continentia, non in tanta castitate: jam ille nec uxorem quærit, et videt aliquando fidelem, si non fornicantem, tamen uxore intemperantius utentem: potest erigere cervicem superbiæ, et dicere: Quid mihi jam opus est baptizari, ut hoc

¹ Act. ix, 4. — ² Rom. vi, 9. — ³ Matth. iv, 2. — ⁴ Id. iii, 14, 15.

accipiam quod iste habet, quem jam et vita et doctrina præcedo. Huic Dominus, Quid præcessisti? quantum præcessisti? Tantum-ne quantum ego te? « Non est servus suus » per dominum suum, neque discipulus super magistrum » suum: sufficit servo ut sit sicut dominus ejus, et discipulo » ut sit sicut magister ejus¹. » Noli extolli, ut non quæras baptismum. Baptismum quæres Domini, ego servi quæsi. Baptizatus est ergo Dominus, et post baptismum tentatus est, jejunavit quadraginta diebus in mysterio, quod sæpe vobis commemoravi. Non omnia uno tempore dici possunt, ne occupent necessaria tempora. Post quadraginta dies esurivit. Poterat et nunquam esurire: sed quomodo tentaretur? Aut si ille non vinceret tentatorem, quomodo disceres tu cum tentatore pugnare? Esurivit: et jam tentator, « Dic » lapidibus istis ut panes fiant, si Filius Dei es². » Quid magnum erat Domino Jesu Christo de lapidibus panem facere, qui de quinque panibus tot millia saturavit³. De nihilo fecit panem. Tanta enim multitudo escæ, quæ saturaret tot millia, unde processit? Fontes panis erant in manibus Domini. Non est mirum. Nam ipse fecit de quinque panibus multum panis unde saturaret tot millia, qui facit quotidie in terra de paucis granis messes ingentes. Ipsa enim sunt miracula Domini: sed assiduitate viluerunt. Quid ergo, fratres, impossibile erat Domino de lapidibus panes facere? Homines fecit de lapidibus, dicente ipso Joanne Baptista: « Potens est Deus de lapidibus istis » suscitare filios Abrahæ⁴. » Quare ergo non fecit? Ut te doceret respondere tentatori, ut si forte in aliqua angustia positus fueris, et suggesserit ibi tentator: Si Christianus esses et ad Christum pertineres, desereret te modo? non tibi misisset auxilium? Et forte adhuc medicus secat, et ideo deserit: sed non deserit. Quomodo Paulum ipsum

¹ Matth. x, 24, 25. — ² Id. iv, 3. — ³ Id. xiv, 17-21. — ⁴ Id. iii, 9.

ideo non exaudivit, quia exaudivit. Nam dicit Paulus non se esse exauditum de stimulo carnis suæ angelo Satanæ, a quo colaphizari se dixit: « Propter quod Dominum ter rogavi, ut auferret eum a me, et dixit mihi: Sufficit tibi » gratia mea; nam virtus in infirmitate perficitur¹. » Tanquam medico diceretur, posito forte epithemate: Moles-tum est mihi hoc emplastrum; rogo te, tolle illud. Et medicus: Non, opus est diu ibi sit; non enim aliter sanari poteris. Ægrotum non exaudivit medicus ad voluntatem, quia exaudivit ad salutem. Ideoque fortes estote, fratres: et quando aliqua inopia tentamini, Deo flagellante et erudiente vos, quibus et parat et servat æternam hæreditatem, non vobis suggerat diabolus: Si justus esses, nonne tibi per corvum mitteret panem, quomodo misit Eliæ²? Ubi est quod legisti: « Nunquam vidi justum derelictum, » nec semen ejus quærens panem³? » Tu responde diabolo: Verum dicit Scriptura: « Nunquam vidi justum » derelictum, nec semen ejus quærens panem: » habeo enim panem meum, quem tu non nosti. Quem panem? Audi Dominum: « Non in solo pane vivit homo, sed in » omni verbo Dei⁴. » Putas-ne verbum Dei panem? Si non esset panis Verbum Dei per quod facta sunt omnia, non diceret: « Ego sum panis vivus, qui de cælo des- » cendi⁵. » Didicisti ergo quid respondeas tentatori in angustia famis.

VII. Quid, si te sic tentat, ut dicat tibi: Si Christianus esses, faceres miracula, quomodo fecerunt multi Christiani? Tu jam suggestionem mala deceptus, tentares Dominum Deum tuum, ut diceres Domino Deo nostro: Si Christianus sum, et sum ante oculos tuos, et in aliquo numero tuorum me computas, faciam et ego aliquid, qualia multa

¹ I Cor. xii, 7-9. — ² 3 Reg. xvii, 6. — ³ Psal. xxxvi, 25. — ⁴ Matth. iv, 4, et Deut. viii, 3. — ⁵ Joan. vi, 41.

fecerunt sancti tui? Tentasti Deum, quasi non sis Christianus si hoc non facias. Multi talia desiderantes ceciderunt. Nam Simon ille magus talia desideravit ab Apostolis, qui Spiritum sanctum pecunia voluit comparare¹. Amavit potentiam miraculorum, et non amavit imitationem humilitatis. Ideo quidam Discipulus, vel quidam de turba cum vellet sequi Dominum, attendens miracula quæ faciebat; vidit illum Dominus superbum non quærere viam humilitatis, sed typhum potentiae, et ait: « Vulpes foveas » habent et volucres cœli nidos; Filius autem hominis non » habet ubi caput reclinet². » Vulpes in te foveas habent, volucres cœli nidos in te habent. Vulpes dolus est, volucres cœli superbia est. Sicut enim volucres alta petunt, sic superbi: et ut vulpes cavernas habent dolosas, ita omnes insidiatores. Quid ergo respondit Dominus? Potest in te habitare superbia et dolus, Christus non habet ubi in te habitet, ubi reclinet caput suum. Quia reclinatio capitis, humilitas Christi est. Nisi reclinaret caput, non justificareris. Talia desiderantes et Discipuli, et volentes jam appetere sedem regni, antequam viam humilitatis caperent, quando illi suggestum est a matre Discipulorum: « Dic ut unus sedeat ad dexteram, et alius ad sinistram » tuam³: » potentiam quærebant, sed per passionem humilitatis venit ad potentiam regni. Ait Dominus: « Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum⁴? » Quid cogitatis altitudinem regni, et non imitamini humilitatem meam? Ergo quid, si sic te tentet, fac miracula? ne tentes Deum, quid debes respondere? Quod respondit Dominus. Ait illi diabolus: « Mitte te deorsum, quia scriptum est: Angelis suis mandavit de te, ut in manibus » tollant te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum⁵. »

¹ Act. viii, 18, 19. — ² Matth. viii, 20. — ³ Id. xx, 21. — ⁴ Ibid. 22. — ⁵ Id. iv, 6.

Si te miseris, Angeli te suscipient. Et posset quidem fieri, fratres, ut si se misisset Dominus, obsequia Angelorum susciperent carnem Domini. Sed quid illi ait? « Iterum » scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum¹. » Hominem me putas. Ad hoc enim accessit diabolus, ut tentaret utrum Filius Dei ipse esset. Videbat carnem, sed majestas in operibus apparebat: Angeli testimonium dixerant. Ille videbat mortalem, ut tentaret, ut Christo tentato doceretur Christianus. Quid ergo scriptum est? « Non » tentabis Dominum Deum tuum. » Itaque non tentemus Dominum, ut dicamus: Si ad te pertinemus, miraculum faciamus.

VIII. Redeamus propter verba Psalmi. « Angelis suis, » inquit, mandavit de te, ut custodiant te in omnibus » viis tuis. In manibus tollent te, ne quando offendas ad » lapidem pedem tuum. » Sublatus est Christus in manibus Angelorum, quando assumptus est in cœlum²: non quia si non portarent Angeli, ruiturus erat; sed quia obsequabantur Regi. Ne forte dicatis: Meliores sunt qui portabant, quam ille qui portabatur. Ergo meliora sunt jumenta quam homines? Sed quia infirmitatem hominum portant jumenta; nec hoc debemus dicere: etenim jumenta si se subtrahant, cadunt qui sedent. Sed quomodo debemus dicere? Nam et de Deo dictum est: « Cœlum » mihi sedes est³. » Quia ergo cœlum portat, et Deus sedet, ideo melius est cœlum? Sic ergo et de obsequio Angelorum in hoc Psalmo intelligere poterimus: non ad infirmitatem Domini pertinet, sed ad illorum honorificentiam, ad illorum servitatem. Resurrexit autem Dominus Jesus Christus: propter quid? Apostolum audite: « Mortuus est propter delicta nostra, et resurrexit propter »

¹ Deut. vi, 16. — ² Marc. xvi, 9, et Act. i, 2 et 9. — ³ Isai. lxvi, 1, et Act. vii, 49.

» justificationem nostram¹. » Item de Spiritu sancto Evangelium : « Spiritus, inquit, nondum erat datus, quia » Jesus nondum erat clarificatus². » Quæ est clarificatio Jesu? Resurrexit et ascendit in cœlum. A Deo clarificatus ascensione in cœlum, misit Spiritum suum sanctum die Pentecostes. In Lege autem, in libro Moysi Exodo, a die agni occisi et manducati quinquaginta dies numerantur; et data est Lex in tabulis lapideis scripta digito Dei³. Quid sit digitus Dei, Evangelium nobis exponit, quia digitus Dei Spiritus sanctus est. Quomodo probamus? Dominus respondens eis qui illum dicebant in nomine Beelzebub ejicere dæmonia, ait: « Si ego in Spiritu Dei ejicio dæmonia⁴. » Alius Evangelista cum hoc narraret, « Si ego, » inquit, in digito Dei ejicio dæmonia⁵. » Quod ergo positum est in uno aperte, positum est in altero obscure. Nesciebas quid sit digitus Dei, exponit alius Evangelista, dicens eum esse Spiritum Dei. Digito ergo Dei scripta Lex data est die quinquagesimo ab occisione agni, et Spiritus sanctus venit die quinquagesimo a passione Domini nostri Jesu Christi. Occisus est agnus, factum est Pascha, impleti sunt quinquaginta dies, data est Lex. Sed Lex illa ad timorem, non ad amorem. Ut autem timor converteretur in amorem, occisus est justus jam in veritate; cujus typus erat ille agnus, quem occidebant Judæi. Resurrexit; et a die Paschæ Domini, sicut a die Paschæ agni occisi, numerantur quinquaginta dies; et venit Spiritus sanctus⁶, jam in plenitudine amoris, non in pœna timoris. Quare hoc dixi? Ad hoc ergo resurrexit Dominus et glorificatus est, ut mitteret Spiritum sanctum. Et dixeram jamdudum quia caput in cœlo est, pedes in terra. Si caput in cœlo, pedes in terra; quid est pedes Domini in terra? Sancti Do-

¹ Rom. iv, 25. — ² Joan. vii, 39. — ³ Exod. xii, 19. — ⁴ Matth. xiii, 28. — ⁵ Luc. xi, 20. — ⁶ Act. ii, 1-4.

mini in terra? Qui sunt pedes Domini? Apostoli missi per totum orbem terrarum. Qui sunt pedes Domini? Omnes Evangelistæ, in quibus peragrat Dominus universas gentes. Metuendum erat ne Evangelistæ offenderent in lapidem. Illo enim in cœlo posito capite, pedes qui in terra laborabant, possent offendere in lapidem. In quem lapidem? In Legem in tabulis lapideis datam. Ne ergo Legis rei fierent, non accepta gratia, et in Lege rei tenerentur; ipsa est enim offensio reatus: quos Lex tenebat reos, absolvit Dominus, ut jam in Legem non offenderent. Ne pedes hujus capitis incurrerent in Legis reatum, missus est Spiritus sanctus ut amorem faceret, et solveret a timore. Timor Legem non implebat, amor implevit. Timuerunt homines, et non impleverunt; amaverunt et impleverunt. Quomodo timuerunt, et non impleverunt; amaverunt, et impleverunt? Timebant homines, et rapiebant res alienas; amaverunt et donaverunt suas. Ergo non est mirandum, quia ideo in manibus Angelorum assumptus est Dominus in cœlum, ne offenderet ad lapidem pes ejus: ne illi qui in terra laborabant in corpore ejus, peragrantes totum orbem terrarum fierent rei Legis, subtraxit ab eis timorem, et implevit eos amore. Timore Petrus ter negavit¹: nondum enim acceperat Spiritum sanctum. Accepto postea Spiritu sancto, cum fiducia cœpit prædicare. Qui ad vocem ancillæ ter negavit, accepto Spiritu sancto inter flagella principum confessus est quem negaverat². Non mirum: quia Dominus ipsum trinum timorem trino amore dissolvit. Resurgens enim a mortuis ait Petro: « Petre, amas me? » Non dixit: Times me? Nam si adhuc timeret, offenderet ad lapidem pedem suum. « Amas me, » inquit? Et ille, « Amo. » Sufficiebat semel. Forte mihi sufficeret, qui cor non video: quanto magis sufficeret Domino, qui vi-

¹ Matth. xxvi, 69-75. — ² Act. ii, 1, et v, 29.

debat quibus medullis viscerum suorum dicebat Petrus : « Amo ? » Non sufficit Domino respondere semel : interrogat iterum, et respondet ille, « Amo. » Interrogat tertio ; et jam tædio affectus Petrus, quasi dubitaret Dominus de amore ipsius, « Domine, tu, inquit, scis omnia, tu scis quia » amo te ¹. » Sed Dominus cum illo sic egit, tanquam diceret : Ter me negasti timendo, ter confitere amando. Isto amore et ista charitate replevit Discipulos suos. Quare ? Quia altissimum posuit refugium suum : quia clarificatus misit Spiritum sanctum, solvit credentes a reatu Legis, ne in lapidem offenderent pedes ejus.

IX. Jam cætera manifesta sunt, fratres, quia sæpe tractata sunt. « Super aspidem et basiliscum ambulabis : et » conculcabis leonem et draconem ². » Quis sit serpens, nostis ; quomodo super illum calcet Ecclesia, quæ non vincitur, quia cavet astutias ipsius. Quemadmodum autem sit leo et draco, puto et hoc nosse Charitatem Vestram. Leo aperte sævit, draco occulte insidiatur : utramque vim et potestatem habet diabolus. Quando Martyres occidebantur, leo erat sæviens : quando hæretici insidiantur, draco est subrepens. Vicisti leonem, vince et draconem : non te fregit leo, non te decipiat draco. Probemus quia leo erat, quando aperte sæviebat. Exhortans Martyres Petrus ait : « Nescitis quia adversarius vester diabolus tanquam » leo rugiens circuit quærens quem devoret ³ ? » Aperte sæviens leo, quærebat quem devoraret : draco quomodo insidiatur ? Per hæreticos. Tales timens Paulus, ne ab illis corrumpetur Ecclesia a virginitate fidei, quam gestat in corde, ait : « Desponsavi enim vos uni viro virginem » castam exhibere Christo ; et timeo ne sicut serpens » Evam seduxit astutia sua, ita et mentes vestræ corrumpantur a castitate quæ est in Christo ⁴. » Virginitatem

¹ Joan. xxi, 15-17. — ² Psal. xc, 13. — ³ 1 Petr. v, 8. — ⁴ 2 Cor. xi, 2, 3.

corporis pauçæ foeminae habent in Ecclesia, sed virginitatem cordis omnes fideles habent. In ipsa fide virginitatem cordis timebat corrumpi a diabolo : quam qui perderint, sine causa sunt virgines corpore. Corrupta corde quid servat in corpore ? Adeo mulier catholica præcedit virginem hæreticam. Illa enim non est virgo in corpore, ista mulier facta est in corde ; et mulier non a marito Deo, sed a serpente. Quid autem Ecclesia ? « Super aspidem et » basiliscum ambulabis. » Rex est serpentium basiliscus, sicut diabolus rex est dæmoniorum. « Et conculcabis leonem et draconem. »

X. Jam verba Dei ad Ecclesiam : « Quoniam in me speravit, eruam eum ¹. » Non solum ergo caput, quod modo sedet in cælo, quia altissimum posuit refugium suum, ad quod non accedent mala, et flagellum non appropinquabit tabernaculo ejus ; sed et nos qui laboramus in terra, et adhuc in tentationibus vivimus, quorum gressus timentur, ne in laqueos incidant, audiamus vocem Domini Dei nostri consolantis nos, et dicentis nobis : « Quoniam in me speravit, eruam eum : protegam eum, » quoniam cognovit nomen meum. »

XI. « Invocabit me, et ego exaudiam eum, cum ipso » sum in tribulatione ². » Noli timere quando tribularis, ne quasi non tecum sit Deus. Fides sit tecum, et tecum est Deus in tribulatione. Fluctus sunt maris, turbaris in navigio, quia dormit Christus. Dormiebat in navi Christus, peribant homines ³. Si fides tua dormit in corde tuo, tanquam in navi tua dormit Christus : quia Christus per fidem in te habitat. Cum turbari cœperis, excita Christum dormientem : erige fidem tuam, et noveris quia non te deserit. Sed ideo putas te deseri, quia non quando ⁴ vis

¹ Psal. xc, 14. — ² Ibid. 15. — ³ Matth. viii, 24, 25. — ⁴ Forte : quomodo : id est, quia non corporaliter eripit.

eripit. Eripuit tres pueros de igne¹. Qui eripuit tres pueros, deseruit Machabæos²? Absit. Et illos eripuit, et illos: illos corporaliter, ut infideles confunderentur; istos spiritualiter, ut fideles imitarentur. « Cum ipso sum in tribulatione: et eximam eum, et glorificabo eum. »

XII. « Longitudine dierum replebo eum³. » Quæ est longitudo dierum? Vita æterna. Fratres, nolite putare longitudinem dierum dici, sicut sunt hyeme dies minores, æstate dies majores. Tales dies nobis habet dare? Longitudo illa est quæ non habet finem, æterna vita quæ nobis promittitur in diebus longis. Et vere, quia sufficit, non sine causa dixit: « Replebo eum. » Non nobis sufficit quidquid longum est in tempore, si habet finem; et ideo nec longum dicendum est. Et si avari sumus, vitæ æternæ debemus esse avari: talem vitam desiderate, quæ non habet finem. Ecce ubi extendatur avaritia nostra. Argentum vis sine fine? Vitam æternam desidera sine fine. Non vis ut habeat finem possessio tua? Vitam æternam quære. « Longitudine dierum replebo eum. »

XIII. « Et ostendam illi salutare meum. » Nec hoc, fratres, breviter prætereundum est. « Ostendam illi salutare meum: » hoc dicit: Ostendam illi ipsum Christum. Quare? Non est visus in terra? Quid magnum nobis habet ostendere? Sed non est visus tali visu, quali videbimus. Tali visu visus est, quali qui viderunt, crucifixerunt. Ecce qui viderunt crucifixerunt, nos non vidimus et credidimus. Illi oculos habebant, nos non habemus? Imo et nos cordis habemus; sed per fidem adhuc videmus, non per speciem. Quando erit species? « Quando videbimus faciem ad faciem⁴, » quod dicit Apostolus: quod nobis promittit Deus in magno præmio omnium laborum

¹ Dan. iii, 49, 50. — ² Mach. vii, 1, 2, etc. — ³ Psal. xc, 16. — ⁴ I Cor. xiii, 12.

nostrorum. Quidquid laboras, ad hoc laboras, ut videas. Nescio quid magnum est quod visuri sumus, quando tota merces nostra visio est: et ipsum magnum visum hoc est, Dominus noster Jesus Christus. Ipse qui humilis visus est ipse videbitur magnus, et lætificabit nos, quomodo videtur modo ab Angelis: « In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum¹. » Attendite qui hoc promisit, ipsum Dominum in Evangelio dicentem: « Qui diligit me, diligetur a Patre meo, et ego diligam eum. » Et quasi diceretur ei: Et quid ei dabis qui diligit te? « Ostendam, inquit, me ipsum illi². » Desideremus, et amemus: flagremus, si sponsa sumus. Sponsus absens est, sustineamus: veniet quem desideramus. Tantum pignus dedit, non timeat sponsa ne deseratur ab sponso: non dimittit pignus suum. Quod pignus dedit? Sanguinem suum fudit? Quod pignus dedit? Spiritum sanctum misit. Talia pignora dimittet ille sponsus? Si non amaret, talia pignora non daret. Jam amat. O si sic amaremus! Majorem dilectionem nemo habet, quam ut animam suam ponat pro amicis suis³. Et nos quomodo possumus ponere animas nostras pro illo? Quid illi prodest, quando jam altissimum posuit refugium suum, et flagellum non appropinquat tabernaculo ejus? Sed quid dicit Joannes? « Sicut Christus pro nobis animam posuit, sic et nos debemus pro fratribus animam ponere⁴. » Unusquisque ponens pro fratre animam, pro Christo ponit: quomodo pascens fratrem, Christum pascit; « Cum uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis⁵. » Amemus, et imitemur, curramus post unguenta ejus, quomodo dicitur in Canticis Canticorum: « Post odorem unguentorum tuorum curremus⁶. » Venit enim et olevit, et odor ipsius implevit

¹ Joan. i, 1. — ² Id. xiv, 21. — ³ Id. xv, 13. — ⁴ I Joan. iii, 16. — ⁵ Matth. xxv, 40. — ⁶ Cant. 1, 3.

mundum. Unde odor? De cœlo. Sequere ergo ad cœlum, si non falsum respondes cum dicitur: Sursum cor, sursum cogitationem, sursum amorem, sursum spem, ne putrescat in terra. Triticum non audes ponere in humida terra, ne putrescat, quia laborasti et messuisti, tritursti et ventilasti. Quæris locum tritico tuo, et non quæris locum cordi tuo? non quæris locum thesauro tuo? Fac quidquid poteris in terra: eroga, non perdes, sed recondes. Et quis servat? Christus qui et te servat. Te novit servare, thesaurum tuum non novit servare? Quare autem vult ut locum mutes thesauro tuo, nisi ut locum mutes cordi tuo? Nemo enim cogitat nisi de thesauro suo. Quam multi hic sunt qui me modo audiunt, et non est cor eorum nisi in saccellis suis? In terra estis, quia in terra est quod amatis: mittatur in cœlum, et erit ibi cor vestrum. « Ubi enim fuerit thesaurus tuus, ibi erit et cor tuum¹. »

ENARRATIO

IN PSALMUM XCI.

Sermo ad plebem².

I. ATTENDITE ad Psalmum³: det nobis Dominus aperire mysteria, quæ hic continentur; cum propter fastidium animorum eadem diverse varieque tractantur. Nam

¹ Matth. vi, 21. — ² Sermo iste ad populum habitus die prima sabbati, ex n. 2. — ³ Vide D. Guillon, tom. xxii, pag. 12-16.

nullum aliud canticum nos docet Deus, nisi fidei, spei et charitatis: ut fides nostra firma sit in ipso, quandiu non illum videmus, credentes in eum quem non videmus, ut gaudeamus cum viderimus, et fidei nostræ succedat species lucis ejus, ubi jam non nobis dicitur: Crede quod non vides, sed, Gaude quia vides. Spes etiam nostra incommutabilis sit, et figatur in illo, et non nutet et fluctuet, non agitur: sicut ipse Deus in quo figitur, non potest agitari. Spes enim modo vocatur; tunc non spes, sed res erit. Tandiu enim vocatur spes, quandiu non videtur quod speratur, dicente Apostolo: « Spes autem » quæ videtur, non est spes. Quod enim videt quis, quid » sperat? Si autem quod non videmus speramus, per patientiam expectamus¹. » Modo ergo patientia necessaria est, quandiu veniat quod promissum est. Nemo autem patiens est in bonis. Quando exigitur de homine patientia, in malis agit. Quando dicitur: Patiens esto, tolera, sustine: molestia est, sub qua te Deus vult esse fortem, tolerantem, longanimem, patientem. Sed numquid decipit qui promisit? Medicus exerit ferrum ad secandum vulnera, et dicit ei quem secturus est: Patiens esto, sustine, tolera: in doloribus exigit patientiam, sed post dolores promittit salutem. Et ille qui tolerat dolores in ferro medici, nisi sibi proponat sanitatem, quam nondum habet, deficit in dolore quem patitur. Multa ergo mala sunt in isto sæculo, intus, foris, prorsus non cessant, abundant scandala: nemo illa sentit, nisi qui graditur viam Dei. Ei dicitur in omnibus divinis paginis ut toleret præsentia, speret futura, amet quem non videt, ut amplectatur cum viderit. Charitas enim, quæ tertia nobis adjungitur ad fidem et spem, major est supra fidem et spem²: quia fides rerum est quæ non videntur; erit autem species, cum

¹ Rom. vii, 24, 25. — ² I Cor. xii, 13.